

Farské zvesti

Časopis Gréckokatolíckej farnosti
Zosnutia Presvätej Bohorodičky
v Humennom

Ročník: 15. Rok: 2022 Číslo: 1

Vydané pre vnútornú potrebu farnosti



Sejba a žatva

(z posolstva pápeža Františka na Pôstne obdobie 2022)

Pôstna doba je najvhodnejším časom na osobnú aj spoločenskú obnovu, ktorá nás povedie k Ježišovej Veľkej noci, jeho smrti a zmŕtvychvstaniu. Na našej pôstnej ceste v roku 2022 bude pre nás dobré, ak sa zamyslíme nad výzvou sv. Pavla Galaťanom: „*Neúnavne konajme dobro, lebo ak nechabneme, budeme v pravom čase [kairos] žať. Kým teda máme čas, robme dobre všetkým*“ (Gal 6, 9 – 10a).

V týchto slovách nám apoštol pripomína obraz sejby a žatvy, ktorý mal Ježiš tak rád (porov. Mt 13). Sv. Pavol spomína kairos, teda čas, ktorý je s ohľadom na žatvu najvhodnejší na siatie dobra. Ktorý čas je to pre nás? Zaiste Pôstne obdobie, no rovnako aj celý náš

pozemský život, ktorého je pôst obrazom. V našom živote príliš často prevláda chamtivosť a pýcha, túžba vlastniť, zhromažďovať a konzumovať, ako to vidíme u človeka z evanjeliového podobenstva, ktorý si myslel, že jeho život je bezpečný a šťastný, lebo si nazhromaždil vo svojich sýpkach veľkú úrodu (porov. Lk 12, 16 – 21).

Pôstna doba nás vyzýva k obráteniu, ku zmene zmýšľania, aby pravda a krása života nespočívali natoľko vo vlastní, ako skôr v dávaní; ani nie tak v zhromažďovaní, ako v rozsievaní dobra a delení sa oň.

Prvým rozsievateľom je sám Boh, ktorý vskutku veľkodušne „*pokračuje v rozsievaní semienok dobra medzi*

ľudmi“. Počas Pôstneho obdobia sme všetci pozvaní odpovedať na Boží dar tým, že prijmeme jeho „živé a účinné“ slovo (porov. Hebr 4, 12). Vytrvalé počúvanie Božieho slova rozvíja v nás otvorenosť a vnímavosť pre jeho pôsobenie (porov. Jak 1, 21), ktoré robí náš život plodným. Už toto nám robí radosť, no ešte väčšiu radosť prináša pozvanie stať sa „Božími spolupracovníkmi“ (1 Kor 3, 9) tým, že budeme dobre využívať prítomný čas (porov. Ef 5, 16), aby sme aj my rozsievali semená dobra. Toto pozvanie rozsievať dobro však nemáme chápať ako bremeno, ale ako milosť, ktorou nás

Stvoriteľ chce aktívne zapojiť do svojej plodnej veľkodušnosti.

A čo žatva? Či nesejme preto, aby sme mohližať úrodu? Zaiste! Sám sv. Pavol zdôrazňuje úzke spojenie medzi sejbou a žatvou, keď hovorí: „Kto skúpo seje, skúpo bude aj žať; kto seje štedro, štedro bude aj žať“ (2 Kor 9, 6). O akú žatvu tu však ide? Prvé ovocie zasiateho dobra sa ukazuje v nás samých a v našich každodenných vzťahoch aj v tých najmenších dobrých skutkoch. Ako strom poznáme po ovocí (porov. Mt 7, 16.20), tak aj život plný dobrých skutkov svieti

(porov. Mt 5, 14 – 16) a šíri Kristovu vôňu vo svete (porov. 2 Kor 2, 15). Keď slúžime Bohu oslobodení od hriechu prináša to plody posvätenia na spásu všetkých (porov. Rim 6, 22).

V skutočnosti vidíme vždy len malú časť plodov toho, čo sme zasiali, pretože podľa evanjeliového príslovia „jeden rozsieva a druhý žne“ (Jn 4, 37); no práve vtedy, keď sejeme pre dobro druhých, podieľame sa na Božej veľkodušnej láske.

Definitívna úroda nášho života a konania je „úrodou pre večný život“ (Jn 4, 36), ktorá bude našim „pokladom v nebi“ (Lk 12, 33; 18, 22). Sám Ježiš, keď chce ilustrovať tajomstvo svojej smrti a zmŕtvychvstania (porov. Jn 12, 24), používa obraz semena, ktoré v zemi odumiera, aby prinieslo ovocie; a sv. Pavol opäť používa tento obraz, keď hovorí o vzkriesení nášho tela (1 Kor 15, 42 – 44). Táto nádej na vzkriesenie je veľkým svetlom, ktoré zmŕtvychvstalý Kristus prináša svetu. Aby aj tí, ktorí sú s ním vnútorne spojení v láske, „stali sa mu podobnými v smrti“ (Rim 6, 5) a boli s ním spojení aj pri vzkriesení pre večný život (porov. Jn 5, 29): „Vtedy sa spravodliví zaskvejú ako slnko v kráľovstve svojho Otca“ (Mt 13, 43).



Nedele Veľkého pôstu

(liturgické prežívanie Veľkého pôstu)

Každá nedeľa Veľkého pôstu má dve témy, dva významy. Na jednej strane každá nedeľa patrí do sledu, v ktorom sa odhaľuje rytmus a duchovná „dialektika“ Veľkého pôstu. Na druhej strane v priebehu dejín podobu liturgického kalendára ovplyvnili aj rozličné udalosti, či konkrétne postavy duchovného života, čo sa prejavilo aj na tematickom zameraní týchto nediel.

2. pôstna nedeľa

Pre Veľký pôst bola charakteristickou črtou príprava katechumenov na prijatie iniciačných sviatostí. Tomuto cieľu zodpovedal aj výber čítaní Svätého Písma na jednotlivé nedele Veľkého pôstu.

Tieto čítania sú totiž pôvodne integrálnou súčasťou ranokresťanskej katechézy, vysvetľujú a sumarizujú prípravu katechumenov na prijatie krstu.

Krst je vstupom do nového života s Bohom. Samotnému prijatiu krstu predchádzala príprava, počas ktorej boli katechumenom vykladané zásady kresťanského učenia a života.

Z historických prameňov vyplýva, že ústrednou myšlienkou bolo to, že čokoľvek Boh učinil, urobil tak z lásky k človeku. Táto myšlienka mala

v katechumenovi vzbudiť túžbu po opätovaní tejto Božej lásky.

Veľký dôraz bol počas katechumenátu kladený na vzťah k Svätému Písmu. Priblíženie dejín Starého Zákona malo za cieľ poukázať, ako bol Starý Zákon predobrazom a prípravou na Nový Zákon.

Zároveň boli katechumeni vedení k tomu, že k Svätému Písmu sa nesmú stavať ako k hocakej inej knihe, ale ako ku skutočnému Božiemu slovu. Spoznávali viac ducha Písma ako jeho literu.

Týmto myšlienkam bola prispôsobená aj štruktúra čítaní na bohoslužbách.

Počas 1. pôstnej nedele bolo ohlásené, že uvidia naplnenie prísľubov daných v Starom zákone.

Čítania 2. pôstnej nedele (Hebr 1, 10 – 2, 3; Mk 2, 1-12) poukazujú na to, že svedkami týchto prísľúbení sa stanú vtedy, ak budú mať vieru a budú činiť pokánie.

Táto starodávna gradácia textov je veľmi aktuálna aj v našich časoch, aj keď sa možno bránime, že my predsa nie sme katechumeni. Aj my dnes potrebujeme naplno precítiť Božiu lásku k človeku, aj my potrebujeme naplno poznať ducha Svätého Písma a nie iba literu. Aj dnes je veľmi aktuálna výzva k viere a pokániu v živote každého jedného z nás.

3. pôstna nedeľa

V polovici veľkopôstneho obdobia Cirkev uctieva svätý kríž a klania sa mu, aby oslávila plody utrpenia. Kríž je od nedele, počas celého týždňa, vystavený v chráme a všetci uctieujú svätý kríž, ktorý sa stal nástrojom vykúpenia, prostriedkom spásy, zbraňou proti peklu.

Sme v polovici Veľkého pôstu a Cirkev nám tak špeciálne pred náš zrak predkladá Kristov kríž. Prečo táto úcta životodarnému krížu Ježiša Krista? Jednak preto, aby nám boli nanovo pripomenuté Kristove utrpenia, ale taktiež preto, aby sme boli posilnení a povzbudení do ďalších dní Veľkého pôstu.

Ak sa zahľadíme na kríž, neuvidíme tu trpiaceho Krista, ale vzkrieseného a osláveného Spasiteľa. Svätý kríž, skrze Ježišovo vzkriesenie, stal sa nástrojom vykúpenia, prostriedkom spásy, zbraňou proti peklu.

Liturgia tejto nedele teda neopisuje kríž ako symbol utrpenia, trestu, či poníženia, no predstavuje ho ako symbol radosti, symbol víťazstva a triumfu, ktorý sa završuje v deň Vzkriesenia. Cirkevní otcovia v ňom vidia nanovo strom života, ten strom, ktorý bol v strede raja Eden,

strom nesmrteľnosti; nazývajú ho – nepremožiteľná zbraň, víťazstvo kráľov, sláva kňazov, sláva mučeníkov, rajská brána, záchrana veriacich, okrasa spravodlivých.

Ústrednou piesňou tejto nedele je spev *Tvojmu krížu klaniame sa Vládca a tvoje sväté vzkriesenie oslavujeme*. Je to časť modlitby z veľkonočnej utierne

Videli sme Kristovo vzkriesenie...

Je to veľmi starodávna modlitba, lebo už v deviatom storočí tvorí súčasť ako veľkonočnej, tak aj nedeľnej utierne. Nachádza sa aj

v najstarších bohoslužobných knihách.

Veľký pôst je naším sebaukrižovaním, našou skúsenosťou, aj keď vzhľadom na svoju povahu obmedzenou, plnením Kristovho prikázania: „*Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma*“ (Mk 8, 34).

Krížupoklonná nedeľa nás učí chápať význam Pánovho kríža, ako aj kríža v našom živote. Aj z bohoslužobných textov vyplýva, že nemôžem vziať svoj kríž a nasledovať Ježiša Krista, ak neprijmem Jeho kríž, ktorý On prijal z lásky kvôli spásu človeka. Je to Jeho kríž, ktorý prináša spásu a nie ten náš. Práve Ježišov kríž dáva zmysel aj našim krížom.



Liturgický program

Liturgický program po 2. pôstnej nedeli

od 14.03. do 20.03 2022

| | | |
|---|--|--|
| Pondelok 14.03. | Prep. otec Benedikt | 06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Štefan</i> |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) 1. <i>† Jozef, Helena</i> 2. <i>† Mária, Viera</i> |
| Utorok 15.03. | Sv. muč. Agapios a ďalší šiesti mučeníci | 06:30 sv. lit. (csl.) <i>† Michal</i> |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Lenka</i> |
| Streda 16.03. | Sv. muč. Sabínus a Papas zdržanlivosť od mäsa | 17:30 Krížová cesta |
| | | 18:00 Lit. VPD (slov.) <i>* Mariana, Kristián...</i> |
| Štvrtok 17.03. | Prep. otec Alexej, Boží človek | 06:30 sv. lit. (csl.) <i>* Juraj, Tatiana s rod.</i> |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† Ján</i> |
| Piatok 18.03. | Sv. Cyril, jeruzalemský arcibiskup zdržanlivosť od mäsa | 17:30 Krížová cesta |
| | | 18:00 Lit. VPD (slov.) 1. <i>† Vasil', Mária...</i> 2. <i>† Peter, Michal, Michal, Anna...</i> |
| Sobota 19.03. | 3. zádušná sobota | 07:00 sv. lit. (csl.) <i>† z farnosti (hramoty)</i> |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) <i>† z farnosti (hramoty)</i> |
| Nedeľa 20.03. | 3. pôstna nedeľa - Krížupoklonná hl. 2 Zbierka na pomoc Ukrajine | 07:30 sv. lit. (slov.) <i>* Helena</i> |
| | | 09:00 sv. lit. (csl.) <i>* za farnosť</i> |
| | | 10:30 sv. lit. (slov.) <i>* Mária</i> |
| | | 11:45 sv. lit. (slov.) <i>* Peter, Andrea, Timotej, Iveta</i> |
| | | 17:00 sv. lit. (slov.) Veľkopôstna večiereň |
| 18:00 sv. lit. (slov.) <i>* Štefan s rod.</i> | | |

Liturgický program

Liturgický program po 3. pôstnej nedeli

od 21.03. do 27.03. 2022

| | | |
|----------------------------------|--|--|
| Pondelok 21.03. | Prep. otec Jakub Vyznávač, katánijský biskup | 06:30 sv. lit. (csl.) † Ján, Helena |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anna, Ján, Ladislav 2. † Mária (panychída) |
| Utorok 22.03. | Sv. muč. Agapios a ďalší šiesti mučeníci | 06:30 sv. lit. (csl.) † Mária, Ján, Mária |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) 1. † Anna 2. † Mária |
| Streda 23.03. | Prep. muč. Nikon a jeho učeníci s ním umučení zdržanlivosť od mäsa | 17:30 Krížová cesta 18:00 Lit. VPD (slov.) † Ján, Andrej, Mária... |
| Štvrtok 24.03. | Prep. otec Artemón Prep. otec Zachariáš | 06:30 sv. lit. (csl.) † Viera, Jozef, Margita |
| | | 17:00 sv. lit. (slov.) Veľká večiereň |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) 1. * Ivana 2. * Andrej s rod. |
| Piatok 25.03. | Zvestovanie Bohorodičky prikázaný sviatok mirovanie | 07:30 sv. lit. (csl.) * Klára, Zoltán, Martin... |
| | | 16:30 sv. lit. (slov.) * za farnosť |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) * Marcel, Janka, Oliver... |
| Sobota 26.03. | 4. zádušná sobota | 07:00 sv. lit. (csl.) † z farnosti (hramoty) |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) † z farnosti (hramoty) |
| Nedeľa 27.03. | 4. pôstna nedeľa - Pamiatka prepod. otca Jána. autora spisu Rebrík hl. 3 Zmena času (+ 1 hod.) | 07:30 sv. lit. (slov.) * Andrej, Milánia |
| | | 09:00 sv. lit. (csl.) * za farnosť |
| | | 10:30 sv. lit. (slov.) * Božena |
| | | 11:45 sv. lit. (slov.) * Jana |
| | | 17:00 sv. lit. (slov.) Veľkopôstna večiereň |
| | | 18:00 sv. lit. (slov.) * Mária, Radovan |

Vzácné kreslo

(príbeh pre potešenie duše)

V kancelárii riaditeľa v jednej zo stredných škôl v Texase sa nachádza staré hojdacie kreslo. Keď sa riaditeľa pýtali, prečo má v kancelárii staré kreslo, vyrozprával im príbeh z detstva.

Jedného večera mu babička rozprávala príbeh o ukrižovaní Ježiša. Chlapec bol z rozprávania tak rozrušený, že nemohol zaspať a celú noc myslel na Ježišovo utrpenie.

Zavčasu ráno sa postavil na kreslo a zo steny zobral kríž. Bol rozhodnutý, že vytiahne klince z Ježišových nôh a rúk. Ale keďže sa mu to nedarilo, začal plakať. Do izby prišla babička a pýtala sa ho, čo sa stalo. On jej začal vysvetľovať, čo chcel

urobiť: „Babička, ja som chcel uvoľniť Ježiša z kríža, lebo jeho ukrižovanie je nespravodlivé“.

Babička ho vzala na ruky a posadila sa s ním do kresla. Začala mu rozprávať: „Ja viem, že si ešte malý, aby si všetkému porozumel, prečo bol Ježiš ukrižovaný. Ale jedného dňa pochopíš všetko. Príde deň, keď ukrižovanie nebude pre teba niečím hrozným. Spoznáš, že ono je niečím krásnym, lebo ti bude pripomínať, ako ťa Ježiš veľmi miloval.“

Riaditeľ dodáva, že to ráno, keď sedel babke na kolenách v hojdacom kresle, bolo jeho prvým krokom k porozumeniu najhlbšej lásky Boha v tajomstve kríža.

Biblické okienko

(náš život s Božím slovom)

„Kto chce ísť za mnou, nech zaprie sám seba, vezme svoj kríž a nasleduje ma!“ (Mk 8, 34)

„Niesť kríž“ v časoch Ježiša bola strašná vec. Keďže kríž bol znakom potupnej smrti, Ježišova požiadavka znie veľmi opovážlivo. Vziať svoj kríž a ísť za Ježišom, teda byť jeho učeníkom, znamenalo, že z lásky k nemu musel človek ísť všade, aj na potupnú smrť.

Pravý Ježišov učeník musel zaprieť sám seba a úplne sa odovzdať vôli Boha.

Ak veríme, že na dreve kríža sa uskutočnila záchrana človeka, tak človek má pripodobniť svoj život ukrižovanému Ježišovi. Byť kresťanom znamená nasledovať Krista a niesť svoj kríž.

„Niesť kríž“ znamená prijať od Boha všetky udalosti života, keďže Boh vie najlepšie, čo potrebujeme k našej spáse.

Bez výhovoriek

(fikcia alebo realita)

V nedeľu sa objavil na dverách chrámu tento oznam:

Pozývame všetkých, aby prišli na budúcu nedeľu do chrámu, keďže organizujeme „**Špeciálnu nedeľu bez výhovoriek!**“

V sakristii sme rozložili postele pre všetkých, ktorí vravievajú: „*Nedeľa je jedený deň v týždni, keď si môžem konečne pospať.*“

Pre tých, ktorým sa zdalo, že lavice sú príliš nepohodlné, sme zariadili špeciálnu časť s mäkkými kreslami.

Tým, ktorí majú oči unavené z dlhého večerného pozerania televízie, ponúkame očné kvapky.

Všetkým, ktorí často hovorievajú: „*V chráme by mi mohol spadnúť na hlavu strop*“, darujeme vystužené oceľové prilby.

Mäkké prikrývky poskytneme tým, ktorí vravievajú, že v chráme býva priveľmi chladno, a ventilátory zasa tým, ktorým je v chráme priveľmi teplo.

Pre tých, ktorí si chcú rozdeľovať na takých, čo „*chodievajú do chrámu pravidelne, ale sú horší od ostatných*“

sme pripravili kartičky, na ktoré si môžu zapisovať počty a vyhodnocovať.

Tým, ktorí nemôžu súčasne prísť do chrámu i variť obed, zavoláme na pomoc príbuzných a priateľov.

Všetkým, ktorí sa obávajú, že budú musieť prispieť „*do zvončeka*“, rozdáme odznaky s nápisom: „*Už som dal*“.

V bočnej lodi chrámu sme vysadili stromy a kvety pre tých, ktorí hľadajú Boha len v prírode.

O ľudí, ktorí ochorejú vždy práve v nedeľu, sa postarajú pripravení lekári a zdravotné sestry.

Tým, ktorí nepočujú kázeň, sme zaobstarali načúvacie strojčeky. Pre tých, ktorí zasa

počujú pridobre, máme štuple do uší.

Chrám sme súčasne vyzdobili vianočnými hviezdikami, ale aj veľkonočnými ľaliami pre tých, ktorí majú tieto sviatky stále.

„*Raz príde deň, keď nám padnú z očí lupiny – deň, keď nám budú zbytočné veľké výhovorky; v ten deň budeme inými očami pozeráť na svet.*“
(sv. Ján Mária Vianney, farár z Arsu)

